

VERKIEZINGSPROGRAMMA
(Niet alleen wát, maar vooral hóe!)

Inleiding

Wij benadrukken dat de politieke partij **Waardig Ouder Worden (WOW)** een lokale partij is die in het midden van de samenleving wil staan. Wij zijn onafhankelijk en niet gebonden aan landelijke partijpolitiek.

Wij komen op voor de belangen van eenieder in deze mooie Waard. Voor de steeds groter wordende groep ouderen is het belangrijk dat hun belangen vertegenwoordigd zijn in de gemeenteraad van de Hoeksche Waard.

Ons doel is om iedereen, van jong tot oud, Waardig ouder te laten worden. Dit willen wij onder andere doen door optimale leefomstandigheden te creëren voor alle inwoners en hen de kans te bieden een bijdrage te leveren aan de politieke- en maatschappelijke besluitvorming.

Wij staan voor een vereenvoudiging van de ingewikkelde regelgeving en de steeds meer van overheidswege opgelegde digitalisering.

WOW wil vooral bereiken dat iedereen op een gezonde en prettige manier oud(er) kan worden in een goede leefomgeving; de Hoeksche Waard.

Wij onderscheiden ons door bij ieder onderwerp niet alleen kenbaar te maken **wát** wij willen bewerkstelligen maar ook **hóe**.

Dé partij waarvan wij denken dat u een **WOW!** gevoel zult krijgen.

Wonen

Wij willen bouwen naar behoefte: het woningaanbod afstemmen op de veranderende samenstelling van de bevolking. Dat wil zeggen meer betaalbare woningen voor iedere leeftijdsgroep en zorgwoningen geschikt voor minder validen en rolstoelgebruikers. Daarnaast willen wij woningbouw nabij voorzieningen reserveren voor mensen met mobiliteitsbeperkingen en senioren. Variëteit in prijsklasse, huur naast koop. Meer ruimte voor betaalbare koopwoningen (denk aan starters en jonge gezinnen). “Woonplicht” bij koop moet worden ingevoerd.

Nieuwbouw mag in principe alleen plaatsvinden op al bestaande locaties mits er geen overbelasting ontstaat van de aanwezige (ondergrondse) voorzieningen. Wij hechten aan de huidige dorpse charme met haar plattelandskarakter en weidse uitzichten. Het initiatief van groepen particulieren om samen te bouwen moet serieus door de gemeente beoordeeld worden. De gemeente moet zijn best doen om grond hiervoor beschikbaar te stellen. Om de bureaucratie tegen te gaan bij het beoordelen van bouwplannen, zijn wij voorstander voor het afschaffen van de welstandscommissie. Bouwplannen worden namelijk al beoordeeld in beeldkwaliteitsplannen en voldoen daarmee aan de wettelijke eisen. Wij zijn voorstander van jaarlijkse beoordelingscycli van de OZB. Een verhoging van de OZB keuren wij momenteel af.

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **Met de woningbouwverenigingen afspraken te maken en deze vast te leggen in afrekenbare prestatiecontracten.**
- ✓ **In de woonvisie op te nemen dat wanneer ouderen willen doorstromen van een grote naar een kleinere woning de woonlasten tenminste gelijk blijven of dalen.**
- ✓ **In samenwerking met de woningbouwverenigingen een plan te maken om het woningbestand levensloopbestendig te maken en te stimuleren dat op tijd te doen.**
- ✓ **Leegstaande kantoorpanden om te bouwen tot woonunits voor jongeren.**
- ✓ **Afrekenbare bepalingen in de bouwvergunningen en verordeningen op te nemen die de woningnood in onze gemeente een halt toe moeten roepen.**

Voorzieningen en Dorpsgevoel

De wijkcentra moeten worden behouden om bewoners de mogelijkheid te bieden elkaar te ontmoeten en activiteiten te ontplooiën. Daarnaast moeten deze wijkcentra zo veel mogelijk multifunctioneel worden.

Het huidige aantal zwembaden moet behouden blijven. Verder vinden wij dat er voor ouderen de mogelijkheid moet zijn om gedurende de daluren tegen een gereduceerd tarief van diverse (sport)voorzieningen gebruik te kunnen maken.

Een gezond winkelbestand zien wij als essentieel voor het behoud van de leefbaarheid in de dorpen. Sport-, culturele- en overige verenigingen met maatschappelijk nut ondersteunen wij van harte. Voor een gemeente met meer dan 85.000 inwoners is een grote multifunctionele voorziening met een podiumfunctie wat ons betreft geen luxe, maar een must.

Kleine theatervoorstellingen op locatie willen we in stand houden.

Mantelzorgers en vrijwilligers verdienen meer waardering, ruimte en ondersteuning. De mogelijkheid om mantelzorgwoningen op eigen terrein te bouwen moet worden uitgebreid.

In overleg met de winkeliersvereniging(en) willen wij de mogelijkheden onderzoeken om de 65+ pas te verruimen.

Stoepen en wandelpaden zijn vaak het sluitstuk van het onderhoud aan wegen. Wij willen dit sluitstuk veranderen in een prioriteit om deze stoepen en paden vlak en goed begaanbaar te maken.

Wij willen investeren in voorzieningen die zo belangrijk zijn voor de leefbaarheid. Te denken valt aan rustpunten en openbare toiletten op wandelroutes, uitbreiding van en onderhoud aan fietspaden. Meer activiteiten buitenshuis faciliteren voor jong én oud.

Decentrale dienstverlening; méér over de Hoeksche Waard verspreide loketten waar mensen terecht kunnen voor vraag én antwoord.

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **Het organiseren van de dienstverlening in de dorpen en aan huis.**
- ✓ **Niet alleen een goed functionerende digitalisering van de dienstverlening te organiseren, maar evenzo de schriftelijke vormen van communicatie.**
- ✓ **Het ondersteunen en stimuleren van bewonersbetrokkenheid.**

- ✓ **Bewoners en dorpsorganisaties directe invloed op het beheer van de openbare ruimtes te geven.**
- ✓ **Ondersteuning van verenigingen in alle dorpen.**
- ✓ **De gemeente sociale steunstructuren, buurtcontacten en vormen van burenhulp en vrijwilligerswerk te laten faciliteren.**
- ✓ **Toezicht en handhaving in elk dorp te organiseren door goede afstemming van inzet van politie, gemeentelijke handhavers en bewonersinitiatieven.**
- ✓ **Met openbaarvervoersbedrijven en de provincie goede afspraken te maken met betrekking tot de bereikbaarheid van de dorpen, ook in het nachtnet.**
- ✓ **Buiten de dorpen buurtbussen, vervoer op maat of vervoersinitiatieven van bewoners en/of verenigingen in te zetten voor een maximale bereikbaarheid.**

Zorg

Met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) moeten gemeenten ervoor zorgen dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Een mooi streven, maar inhoudelijk voor eenieder anders! Zorg op maat is hier onontbeerlijk en moet geborgd worden door gedegen onderzoek door deskundig personeel.

(Thuis)zorg is onmisbaar en een vorm van beschaving.

WOW is van mening dat zorg een recht is en geen gunst!

Wij streven ernaar dat in elk dorp een woon-zorgcomplex met 24 uren-zorg aanwezig moet zijn, kleinschalig en op maat. Dat kan in de al bestaande zorgcomplexen of leegstaande panden van de gemeente. Particulier initiatief willen wij maximaal ondersteunen.

Daarnaast kunnen ook meerdere wooneenheden in meer huizen bij elkaar. Dit zou een oplossing kunnen zijn voor het probleem dat alleen nog de zwaardere verpleeghuiszorg overblijft en dat steeds meer senioren zich zorgen maken over waar zij moeten wonen als het thuis niet meer gaat.

Evenzo zou dit een mogelijkheid kunnen zijn om het tekort aan zorg, gebrek aan aanspraak, verveling, angst of eenzaamheid het hoofd te kunnen bieden. Wij willen dat de gemeente zich ervoor inzet dat deze woon-zorgcomplexen er in onze gemeente komen én blijven.

Er moet meer aandacht gegeven worden aan het bestaan van de bijzondere bijstand; aan de mogelijkheden voor mantelzorgers om even op adem te komen. Dementie is een steeds meer voorkomende ziekte. De Hoeksche Waard moet een dementie-vriendelijke gemeente worden. Openbare locaties waaronder het gemeentehuis moeten daar (meer) op ingericht worden.

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **Ervoor te zorgen dat de zorg weer over mensen gaat en niet over systemen, protocollen en minutenverantwoording.**
- ✓ **Actief in te zetten op bel- en buurtcirkels, opbouwwerk ontmoetingsavonden en wijkrestaurants om eenzaamheid tegen te gaan**
- ✓ **Wijkteams te versterken en goed bereikbaar te maken.**
- ✓ **Meer aandacht te geven aan preventie en vroegtijdige signalering; te investeren in laagdrempelige hulpverlening en te zorgen dat problemen eerder worden opgelost en niet onnodig groot worden.**
- ✓ **Mantelzorgers meer ondersteuning te geven om overbelasting te voorkomen.**
- ✓ **Mantelzorg te ondersteunen met het bieden van dagopvang, vervangende zorg, praktische- en emotionele hulp, een luisterend oor en trainingen over omgang met dementie.**
- ✓ **Het stimuleren en faciliteren van samenwerking op dorpsniveau van sociale wijkteams, inwoners zelf, huisartsen, leerkrachten en vrijwilligers van(sport)verenigingen.**
- ✓ **Erop toe te zien dat zorggeld naar de zorg gaat en niet naar algemene middelen.**
- ✓ **Kleinschalige woonvoorzieningen met zorg- en ondersteuningsmogelijkheden in de dorpen mogelijk te maken, ook met particuliere initiatieven.**
- ✓ **De mensen zélf, jong en oud, meer regie te geven over verbouw en aanpassing(en) van hun woningen. Het leveren van maatwerk, géén eenheidsworst.**
- ✓ **Meer zorgplaatsen te creëren voor inwoners die op zeer korte termijn naar een verpleeghuis moeten; waardoor het mogelijk moet zijn om echtparen samen te laten wonen.**
- ✓ **Het bevorderen van levensbestendige woningbouw waardoor ouderen en gehandicapten langer in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen waardoor zij onderdeel van de samenleving blijven.**

- ✓ **Het bewerkstelligen dat cliënten een sterkere positie krijgen ten opzichte van de zorgaanbieders.**
- ✓ **Het bieden van maatwerkoplossingen met betrekking tot cliënt en hulpverlener.**
- ✓ **Het stimuleren van particuliere initiatieven en vrijwilligers te ondersteunen.**

I-SeniOor project

We moeten steeds meer gebruik maken van digitalisering bij tal van zaken die het dagelijkse leven beheersen. Vaak worden wij hiertoe verplicht door de gemeente of landelijke overheid. Schriftelijke communicatie volstaat steeds minder.

Ons I-SeniOor project is een kwinkslag naar de iPad, iPhone; een luisterend oor voor de senior! Juist de jongere generatie(s) kunnen een grote rol spelen om jong naar oud te brengen en vice versa.

Wij promoten cursussen voor de (oudere) senioren die het gebruik van computers, smartphones en dergelijke vergemakkelijkt.

Nazorg” is in onze ogen minstens zo belangrijk als de cursus zelf. Leren is herhalen; onder begeleiding en hulp.

WOW vindt dat de digitalisering van het aanvragen voor dienstverlening niet tegen te houden is, maar dat schriftelijke vormen van communicatie moeten blijven bestaan. Ook een brief moet worden gelezen en beantwoord!

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **Het ondersteunen van vrijwilligers en het stimuleren van particuliere initiatieven ten behoeve van dit project.**
- ✓ **Coulant te zijn voor hen die mee willen doen maar het niet kunnen betalen.**
- ✓ **Met leveranciers specifieke afspraken te maken over betaalbare computers.**
- ✓ **Leslocaties in de gebouwen van de gemeente beschikbaar te stellen.**
- ✓ **Het opzetten van een senioren-web, speciaal voor de Hoeksche Waard.**
- ✓ **Activiteiten zoals internetcursussen en inloopavonden van openbare bibliotheken door middel van subsidies te stimuleren.**

- ✓ **Welzijnsorganisaties actief te betrekken bij het realiseren van dit project.**
- ✓ **Via de site van de gemeente een actueel overzicht van cursussen en hulp op het gebied van digitale vaardigheden ter beschikking te stellen.**

Toegankelijkheid vervoer en verkeer

De busdiensten in de Hoeksche Waard van en naar Rotterdam vormen een belangrijke schakel. Doorgaans mag worden gesteld dat deze busverbindingen vanuit de grote dorpen functioneert. Anders is het gesteld met de busverbindingen binnen de kleine(re) dorpen. Ettelijke wijken in onze gemeente worden niet meer aangedaan. Wij constateren dat inwoners zonder auto of die niet kunnen fietsen van anderen afhankelijk zijn voor boodschappen, bezoek aan bekenden of deelname aan activiteiten. Voor een aantal ouderen betekent dit ook dat hun sociale contacten minder worden.

Wij willen een onderzoek door de gemeente hoe buurtbusjes (bij voorkeur elektrisch) volgens dienstregeling alle wijken en vooral die plaatsen waar veel senioren wonen, kunnen aandoen om mensen dicht bij hun bestemming te kunnen brengen. Wij willen deze busjes subsidiëren tot een bepaald maximumbedrag, gebruikmakend van bijvoorbeeld vrijwilligers.

De problemen in verband met de afsluiting van de Heinoord tunnel en de renovatiewerkzaamheden van de Haringvlietbrug zijn bekend. Door samenwerking te zoeken met naburige gemeenten moet gericht worden gezocht naar een passende oplossing. Waterbussen, meer O.V. en park-en-ride voorzieningen bieden goede oplossingen.

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **Vervoer op maat in gebieden, waar het openbaar vervoer niet toereikend is.**
- ✓ **Kortingen voor het openbaar vervoer voor alle ouderen naar het voorbeeld van Rotterdam.**
- ✓ **Oplaadpunten voor scooters en fietsen in elk dorp te realiseren.**

- ✓ **De gemeentefunctionarissen het goede voorbeeld te laten geven: ambtenaren worden gestimuleerd per fiets of OV te reizen en gebruiken elektrische deelauto's van de gemeente voor zakelijke reizen.**
- ✓ **Uitbreiding van de nachtbus naar Numansdorp en 's-Gravendeel.**
- ✓ **Het stimuleren van het (vrijwillig) vervoer buiten het bestaande vervoersnet door deze te subsidiëren uit sponsoring en reclameopbrengsten.**
- ✓ **De openbaarvervoermaatschappijen en de provincie actief te betrekken bij het bedenken van oplossingen.**

Veiligheid

Wij willen de Hoeksche waard veilig houden. **WOW** stelt een veiligheidsloket voor. De wijkagent moet zichtbaar en bereikbaar zijn. Daarnaast stimuleren wij het gebruik van een veiligheidsapp voor wijken en buurten, waarbij buurten en wijkagenten samenwerken bij het signaleren van gevaarlijke, bedreigende of verdachte situaties.

Ons I-SeniOor project biedt hierbij een goede ondersteuning. De jongerenwerker kan voor bemiddeling en preventie zorgen.

Het blijft een punt van aandacht om jongeren vormen van vertier of bezigheden aan te bieden.

WOW vindt dat de er nog onvoldoende gebruik wordt gemaakt van ondersteunende middelen die de veiligheid vergroten. De gemeente zou bijvoorbeeld alerter kunnen optreden bij het uitvallen van de straatverlichting, ook al ligt deze “verantwoording” elders.

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **Op scholen een conciërge te propageren die een bijdrage levert aan netheid en veiligheid op school.**
- ✓ **Het instellen van een veiligheidsloket, waar elke inwoner terecht kan.**
- ✓ **Het stimuleren van het gebruik van een veiligheidsapp.**
- ✓ **De wijkagent zichtbaar(der) aanwezig te laten zijn**
- ✓ **Bij het herinrichten van straten en wijken de veiligheid én de leefbaarheid het uitgangspunt te laten zijn voor jong en oud.**

PLEZIER AAN BEWEGEN

Iedereen heeft recht op bewegen, van jong tot oud. Dit willen wij mogelijk maken door maximale faciliteiten te bieden. Hiervoor moeten onder meer speelruimtes en wandelroutes aangelegd worden met een duidelijke bewegwijzering. Daarnaast kunnen wij gereduceerde tarieven voor senioren die lid willen worden bij sportscholen en begeleid bewegen onder leiding van fysiotherapeuten realiseren.

Door de doorgevoerde kortingen op de subsidies voor accommodaties en sportverenigingen is er nu geen beeld over de gevolgen hiervan voor deelname van vooral jongeren aan de diverse sporten. Wij willen dat de gemeente hiernaar onderzoek laat doen en zo nodig maatregelen neemt. Voor een fitte jeugd is het belangrijk dat geld geen belemmering mag zijn bij deelname aan een sport. Het faciliteren van sociaal contact onder deelnemers en het leggen van accenten op bewegingsactiviteiten die relevant zijn voor het dagelijks leven van de deelnemer(s) zijn evenzo belangrijk.

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **Te stimuleren dat sportverenigingen tot elkaar komen en steeds meer gaan samenwerken, hierdoor zouden bijvoorbeeld accommodaties gedeeld kunnen worden.**
- ✓ **De vorming van overkoepelende besturen te faciliteren.**
- ✓ **Het vrijwilligerswerk te bevorderen en het aanbieden van opleidingen en trainingen.**
- ✓ **Het gemeentebestuur te overtuigen om haar verenigingen en vrijwilligers te koesteren door een ruimhartig subsidiebeleid en mooie accommodaties te faciliteren.**
- ✓ **De subsidies te harmoniseren, waarbij het uitgangspunt is dat verenigingen er niet op achteruit gaan.**
- ✓ **Met een combinatiefunctionaris voor de verbinding tussen verenigingen en onderwijs te zorgen en te ondersteunen bij het opzetten van sportieve evenementen.**
- ✓ **Het opzetten van een aantrekkelijk bewegingsprogramma voor ouderen door fysiotherapeuten tegen een gereduceerd tarief.**
- ✓ **Vanuit het jeugdsportfonds kinderen die in armoede leven de kans te geven ook mee te doen.**

- ✓ **De inwoners uit de dorpen uit te nodigen om actief na te denken over de vraag hoe spelen, bewegen en sporten in de openbare ruimtes kunnen worden bevorderd.**
- ✓ **Investerings in infrastructuur zo veel mogelijk te benutten voor de aanleg van goede wandel- en fietspaden en speel- en ontmoetingsplekken, om meer bewegen te stimuleren.**

Bestuur

Een gevolg van de eenwording van de Hoeksche Waard is dat, naar de mening van **WOW**, de afstand tussen burger en bestuur groter is geworden. Wij zijn van mening dat er nu een inhaalslag moet worden gemaakt.

Binnen het college van Burgemeester & Wethouders willen wij dat het ouderenbeleid nadrukkelijk wordt ondergebracht binnen de portefeuille van de wethouder Sociale Zaken om versplintering tegen te gaan.

Wij zijn voor samenwerking met andere gemeenten, maar niet als dit ten koste gaat van de eigen invloed.

De inwoners moeten meer invloed op het bestuur krijgen. Daarom juichen wij burgerinitiatieven toe.

Bij grootschalige veranderingen in de wijk moeten de inwoners kunnen meebeslissen. In de nieuwe Omgevingswet, die in de steigers staat, wordt al meer ruimte gegeven aan burgers om mee te beslissen en zelf met plannen te komen.

Ons standpunt is om burgers meer verantwoordelijkheid te geven binnen kaders. Voor ons is en blijft de gemeente verantwoordelijk, maar zouden inwoners bijvoorbeeld materiaal kunnen lenen van de gemeente om vergroening naar een hoger plan te tillen.

Wij zijn vóór transparantie en openheid van het gemeentebestuur. Betrouwbaar betekent hier voor ons: we doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **Het structureren van de inspraak van inwoners.**
- ✓ **Meer zichtbaarheid in de wijken door tenminste 1 x per maand wijkbezoeken af te leggen.**

- ✓ **Het zo weinig mogelijk oormerken van financiën, waardoor bestedingsvrijheid ontstaat.**
- ✓ **Het vaststellen van normen voor de ondersteuning van belangenverenigingen.**
- ✓ **Het bevorderen van naleefgedrag; afspraak is afspraak.**
- ✓ **Het verruimen van de fractie ondersteuning ten behoeve van de professionalisering van het raadswerk.**
- ✓ **Het faciliteren van leermiddelen voor de gemeenteraadsleden.**

Economie en Financiën

De Coronapandemie heeft de financiële huishouding op z'n kop gezet, in die zin dat onzekerheden zijn vergroot en zekerheden zijn verkleind. Daarnaast zien wij dat de Rijksoverheid in deze situatie steeds meer de regie neemt.

Wij zijn vóór een behoudend, duurzaam en evenwichtig financieel beleid. Dat wil zeggen: geen geld naar geldverslindende prestigeprojecten. Geen geld naar projecten waar de gemeente flinke risico's loopt.

Bevordering van toerisme is in onze ogen een goed instrument om de lokale economie een push te geven. Een goede zaak in onze ogen, maar mag geen doel op zich worden. Wij stellen hierbij dat de gemeente geen grote bedragen moet uittrekken om maar zoveel mogelijk toeristen aan te kunnen trekken. Het toerisme en de gevolgen hiervan moeten beheersbaar zijn, waarbij vooral onze leef- en natuurgebieden beschermd moeten blijven. **WOW** is voorstander van ecotoerisme en vaarmogelijkheden voor de inwoners, maar wij willen geen massatoerisme, waarbij ondernemers van alle opbrengsten genieten!

Financiële meevallers in de vorm van begrotingsoverschotten moeten niet alleen uitgegeven worden aan belastingverlaging, maar ook dienen om de gemeentelijke schulden omlaag en de reserves weer op peil te brengen en te houden.

Minder inhuur van dure externe krachten. Door samenwerking met andere gemeenten en versterking van het kennisniveau van de huidige ambtenaren kan de inhuur verminderd worden. Het huidig parkeerbeleid willen wij continueren; dus geen parkeertarieven. Dat houdt onze gemeente aantrekkelijk.

De Rijksmaatregelen om de gevolgen van de Coronapandemie op te vangen vinden wij voldoende. De bijdrage die de gemeente kan leveren is een soepele(re) omgang met vergunningsvoorschriften.

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **De uitgaven binnen de perken te houden.**
- ✓ **Beperkte reserves in te bouwen. Te grote reserves af te romen en dit te benutten voor het versterken van zorg, onderwijs, werk, duurzaamheid, verenigingsleven en het woon- en leefklimaat in de Hoeksche Waard.**
- ✓ **Het budget bedoeld voor het sociaal domein ook te besteden binnen het sociaal domein.**
- ✓ **Bij elke nieuwe uitgave, het gemeentebestuur aan te laten geven welke bestaande uitgave(n) zij hiervoor schrapt of welke extra gelden van de hogere overheid zij hiervoor wil benutten.**
- ✓ **Jaarlijks helder te verantwoorden wat is bereikt, hoe het is bereikt en met inzet van welke middelen.**
- ✓ **Het jaarlijks reserveren van één à twee procent van het begrotingsoverschot om evenementen en burgerinitiatieven te stimuleren.**
- ✓ **Het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen ook voor ondernemers met een minimuminkomen te laten gelden.**

Natuur en Milieu

In de Hoeksche Waard kennen wij veel natuurgebieden. Sterker nog, het Rijk heeft de Hoeksche Waard bestempeld als natuurgebied. Dit willen wij zo houden. Wij zijn van mening dat de natuurgebieden niet allemaal toegankelijk moeten zijn voor recreanten. De aandacht en rust voor de dieren moet worden behouden. Voor de vogels is het broedseizoen een belangrijk tijdperk.

Meer natuurgebieden ten koste van landbouwgrond vinden wij niet nodig. Onze land- en tuinbouw staat onder druk. Ondersteuning is soms nodig, omdat de open akkers, met de bijbehorende akkerranden, onze gemeente nog steeds het specifieke karakter bieden van een plattelandsgemeente.

Wij zijn vóór een energie-neutrale gemeente. Wij zijn tegen extra maatregelen specifiek voor de Hoeksche Waard. We streven ernaar om klimaatdoelstellingen zoals door het Rijk is vastgesteld te halen. De komst van windmolens houden onze gemoederen bezig. Evenals de vele bewoners die de komst van de windmolens niet zien zitten, zitten wij ook niet te wachten op nog meer windmolens, die overlast geven in hun directe omgeving. Aantasting van het open landschap ligt op de loer.

We zijn wel voor meer laadpalen voor elektrische auto's in de gemeente. Daar zou meer geld naar toe kunnen. Het wagenpark van de gemeente moet, waar mogelijk, elektrisch worden. Zo geeft de gemeente het goede voorbeeld aan burgers en het bedrijfsleven.

We willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **“Van het gas” halen van woningen niet verplicht te stellen.**
- ✓ **Te werken aan klimaataanpassing: meer waterberging, minder lozen van water op riool, meer groen.**
- ✓ **Via vergroening bij te dragen aan een betere luchtkwaliteit.**
- ✓ **De vergroening te benutten voor het realiseren van ontmoetings- en bewegingsplekken.**
- ✓ **In te zetten op zonne-, water- en geothermische energie.**
- ✓ **Het stimuleren van de aanleg van zonnepanelen op grote platte daken.**
- ✓ **Gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed optimaal te isoleren, gebruik te maken van groene energie en zoveel mogelijk gebruik te maken van energiezuinige apparatuur.**
- ✓ **Het wagenpark van de gemeente te verduurzamen en haar medewerkers te stimuleren in het gebruik van duurzaam vervoer.**
- ✓ **Het duurzaam maken van de inkopen van de gemeente, zowel op het gebied van energie als materiaalgebruik.**
- ✓ **Het stimuleren en faciliteren van de collectieve inkoop van zonnepanelen voor inwoners.**
- ✓ **Het bevorderen van renovatie of aanleg van akkerranden en houtwallen.**
- ✓ **Het ondersteunen van organisaties die zich inzetten voor een goede weidevogelstand.**
- ✓ **Erop toe te zien dat het groenbeheer binnen de gemeente op ecologische wijze plaatsvindt.**

- ✓ **In openbare ruimtes gebruik te maken van inheemse bloemen en planten.**
- ✓ **Het stimuleren van de aanleg van groene daken en gevels.**
- ✓ **Een intensieve samenwerking aan te gaan met organisaties die zich inzetten voor een duurzame, milieuvriendelijke en natuurlijke leefomgeving.**

Onderwijs

Wij vinden het belangrijk dat elk dorp zijn eigen basisschool behoudt, zodat kinderen in hun eigen omgeving naar school kunnen. Zo blijft de leefbaarheid van de dorpen aantrekkelijk vooral voor jonge gezinnen.

Ook ouderen hebben in onze visie recht op onderwijs. Ons I-seniOor project is een mooi voorbeeld hiervan.

De komende periode is het te verwachten dat er als gevolg van internationale ontwikkelingen meer asielzoekers naar Nederland zullen komen. Ook in de Hoeksche Waard zullen statushouders verblijven. Door hen passend onderwijs te bieden worden hun kansen op de arbeidsmarkt vergroot.

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **Het versterken van de samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te vergroten.**
- ✓ **De gemeente een brugfunctie te laten vervullen om het MBO en ondernemers samen te brengen.**
- ✓ **Het stimuleren van maatschappelijke stages.**
- ✓ **Het flexibel faciliteren van (vak)opleidingen gebaseerd op de behoefte van de arbeidsmarkt in de Hoeksche Waard.**
- ✓ **De mogelijkheid voor buitenschoolse opvang in de kleine(re) dorpen te realiseren en de opvangtijden te verruimen naar behoefte.**
- ✓ **Het opstarten van een preventieprogramma tegen alcohol-, drugsmisbruik en game verslaving.**
- ✓ **Te zorgen voor goed onderhouden scholen, volgens geldende normen en met financiële ruimte.**

- ✓ **Het stimuleren van het zwemonderwijs en andere zwemmogelijkheden voor kinderen en ouderen.**

Kunst en Cultuur

Door de coronacrisis is het ontbreken van kunst en cultuur duidelijk voelbaar geworden. Jong en oud hebben de afwezigheid van deze activiteiten als gebrek aan een zinvolle besteding moeten ervaren. **WOW** vindt dat kunst en cultuur beschikbaar en bereikbaar moet zijn voor iedereen die ervan wil genieten. Ontplooiing, ontspanning, ontwikkeling en ontmoeting moeten de pijlers vormen van kunst en cultuur. Deze dragen bij tot plezier, samenhang, gezondheid, meedoen, het creëren van kansen en de aantrekkelijkheid van de Hoeksche Waard.

Wij willen onze plannen bereiken door:

- ✓ **Het organiseren van verschillende festivals.**
- ✓ **Het investeren in het onderwijs dat betrekking heeft op kunst en cultuur.**
- ✓ **De open ruimtes beschikbaar te stellen voor kunst en cultuur.**
- ✓ **Het onderzoeken of een bestaande locatie een podiumfunctie kan vervullen.**
- ✓ **Een bibliotheek in de dorpen te blijven behouden.**
- ✓ **De bibliotheek meer ruimte te geven om haar sociale en vormende rol verder uit te breiden.**
- ✓ **Het stimuleren van bijvoorbeeld routes en evenementen op het gebied van kunst, muziek en poëzie.**
- ✓ **De inwoners zo veel mogelijk in de gelegenheid te stellen kunst- en cultuuractiviteiten te bezoeken door deze activiteiten in te lijven in de Hoeksche Waard pas.**
- ✓ **Openbare ruimtes in gemeentehuizen en panden die niet in gebruik zijn zo veel mogelijk te benutten voor kunstexposities.**
- ✓ **Museum Hoeksche Waard en lokale musea te stimuleren een meer actief beleid te voeren op het gebied van kunst en cultuur.**
- ✓ **Muziekonderwijs en andere vormen van onderwijs op het gebied van kunst en cultuur verder te ontwikkelen.**

